

УДК 378.137.016:78

Лю Шаохуй

Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ORCID ID 0000-0002-4767-9052

DOI 10.24139/2312-5993/2022.06/143-152

ОСОБИСТІСНО ЗОРІЄНТОВАНИЙ АСПЕКТ ФОРМУВАННЯ МУЗИЧНО-АРТИСТИЧНОГО ДОСВІДУ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТІВ МИСТЕЦТВ

У статті представлено особистісно зорієнтований аспект підготовки студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів до музично-ритмічної роботи з учнями, у процесі якої вони набувають власний музично-артистичний досвід. Особистісно зорієнтований напрям підготовки майбутніх учителів музики та хореографії успішно здійснюється за умов повного прийняття позитивного ставлення до учня як до особистості (прийняття його індивідуальності як особливої, неповторної самості з усіма нюансами проявів, ставлення до учнів та ситуації як до даності); адекватного емпатійного розуміння почуттів учня і того смислу, який вони мають для нього; прояву конгруентності викладача, що охоплює природність, аутентичність, відповідність, здатність залишатися самим собою у роботі з учнями.

Виокремлено значення самоконтролю як особистісної якості майбутнього фахівця, що обумовлено індивідуальним підходом до сприйняття художніх образів мистецьких творів, що набувається і відточуються протягом усього життя. Стратегія самоконтролю особистості передбачає перспективне планування професійної діяльності, а також вибірковість взаємозв'язку відношення до інших людей, ситуації, цінностей і власної життєдіяльності. Загалом, інтегративне поєднання мотиваційних, компетентнісних та творчо-виконавських можливостей студентів факультетів мистецтв дозволяє створити необхідний каркас для формування їхнього музично-артистичного досвіду.

Ключові слова: *підготовка студентів факультетів мистецтв, особистісно зорієнтований напрям, музично-артистичний досвід, самоконтроль, конгруентність учителя.*

Постановка проблеми. Вища мистецька освіта як важлива складова культурної політики держави спрямована на відновлення як національних освітніх традицій, так і на інтеграцію в міжнародний науково-освітній простір для збагачення досвіду, відтворення інтелектуального потенціалу нації, утвердження демократичних цінностей вільного світу тощо. Тому на сучасному етапі розвитку національної освіти успішно проходять глобалізаційні процеси, що забезпечують підвищену увагу суспільства до якості фахового навчання майбутніх учителів музики та хореографії, до їх конкурентноспроможності на ринку праці (Зязюн, Сагач, 1997). З огляду на це пріоритетного значення набуває проблема практичної підготовки студентів факультетів мистецтв до професійної музично-ритмічної роботи з учнями. Важливим аспектом

цієї роботи є особистісно зорієнтований її напрям, що є одним із дієвих засобів підвищення професійної підготовки майбутніх учителів музики та хореографії. З цієї позиції успішне набуття студентами факультетів мистецтв музично-артистичного досвіду справляє значний вплив на спрямованість їхніх інтересів і потреб на проектування подальшої практичної роботи з учнями (Авдієвський, 1996).

Здійснюючи теоретико-методологічний аналіз проблеми формування музично-артистичного досвіду майбутніх учителів музичного мистецтва і хореографії необхідно провести дослідження впливу ефективного впровадження особистісного підходу до формування означеного феномена. Окреслення основних положень особистісно зорієнтованого підходу до формування музично-артистичного досвіду студентів факультетів мистецтв дозволить їм інтенсивніше сприймати художньо-музичні образи мистецьких творів, знаходити дієві засоби для більш яскравого їхнього втілення у практичні заняття з учнями.

Аналіз актуальних досліджень. Проблема фахової підготовки майбутніх учителів у сфері мистецької освіти висвітлена у працях А. Авдієвського, Л. Гаврілової, С. Гончаренка, І. Зязюна, А. Козир, В. Лабунця, Е. Назайкинського, В. Орлова, О. Ростовського, О. Рудницької, В. Сластьоніна, Ю. Юцевича та ін. (Авдієвський, 1996; Havrilova, Kozyr, Ishutina, Khvashchevska, Chuhai, 2020; Гончаренко, 2011; Зязюн, Сагач, 1997; Орлов, 2002; Козир, Федоришин, 2012; Рудницька, 2005; Юцевич, 2003). Вирішенню проблеми підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва та хореографії до продуктивної діяльності з учнями засобами формування їхнього фахового досвіду присвячено праці Т. Аболіної, А. Авдієвського, А. Болгарського, О. Єременко, Н. Збруєвої, Л. Коваль, А. Козир, І. Немикіної, Г. Ніколаї, О. Олексюк, В. Орлова, О. Отич, Г. Падалки, В. Петрушина, Т. Рибкіної, О. Рудницької, В. Федоришина, Л. Школяр, О. Щолокової та ін. (Авдієвський, 1996; Havrilova, Kozyr, Ishutina, Khvashchevska, Chuhai, 2020; Kozyr, Labunets, Pankiv, Liming, Geyang, 2020; Козир, Федоришин, 2012; Орлов, 2002; Рудницька, 2005).

Метою статті є висвітлення значущості особистісно-зорієнтованого підходу до набуття студентами факультетів мистецтв музично-артистичного досвіду. Адже особистісно зорієнтований напрям підготовки майбутніх учителів музики та хореографії успішно здійснюється за умов повного прийняття позитивного ставлення до

учня як до особистості. Загалом, проблема формування музично-артистичного досвіду студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів є на часі, вона охоплює важливу складову їхньої практично-виконавської підготовки до роботи з учнями, що й становить актуальність обраної нами проблеми.

Виклад основного матеріалу. Проблема формування музично-артистичного досвіду виступає однією із найважливіших у процесі підготовки майбутніх учителів музики та хореографії до продуктивної роботи з учнями. З метою забезпечення зростаючих вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців мистецького спрямування, здатних відповідати художньо-творчим та культурно-мистецьким вимогам суспільства, саме проблема формування музично-артистичного досвіду майбутніх учителів музики та хореографії видається важливою. Виявлення могутнього впливу інтегративного поєднання музики та рухів на художньо-естетичну свідомість студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів дозволить їм інтенсивніше сприймати художньо-музичні образи мистецьких творів, знаходити дієві засоби для їх більш яскравого втілення.

Доречно підкреслити, що особистісно зорієнтований підхід вважається провідним стратегічним напрямком розвитку системи сучасної освіти у світі, а погляди його представників, таких як В. Андрущенко, Ю. Афанасьєв, І. Бех, І. Зязюн, Г. Касен, Г. Костюк, В. Лутай, В. Петровський, К. Роджерс, В. Серіков, В. Сластьонін, І. Якиманська та ін. [Андрущенко, Лутай, 2004; Афанасьєв, 1990; Бех, 2018; Зязюн, Сагач, 1997; Касен, Мынбаева, Садвакасова, 2013; Костюк, 1988; Орлов, 2003; Петровский, 1996; Роджерс, 1994; Сластенин 2005; Якиманская, 1996), збігаються у тому, що даний підхід покликаний забезпечити, перш за все, особистісне зростання індивідуальності засобами стимулювання, розвитку її здібностей до стратегічної діяльності, креативності, критичності, смислотворчості, позитивної Я-концепції тощо. Зокрема, сформульовано основні принципові положення особистісно зорієнтованого підходу до навчальної діяльності, серед яких виокремлюємо варіативність (використання різних моделей навчання); синтез інтелекту, афекту і дії (використання методів та засобів, що спонукають до занурення учнів у процес пізнання, сумісної дії і емоційного засвоєння світу); пріоритетний старт (занурення учнів у ті види діяльності, які йому найприємніші, найпереважливіші, найближчі [Сластенин, 2002]).

Інша представниця даного підходу, І.Якиманська розглядає учня головною діючою фігурою усього освітньо-виховного процесу [20]. Вона розробила вимоги до дидактичного забезпечення освіти, основними з яких є: навчальний матеріал, що має виявляти зміст суб'єктивного досвіду того, хто навчається, узгоджуватися з науковим змістом, постійно трансформуючи досвід (розширення його обсягу, структурування, інтегрування та ін); стимуляція учня до самооцінної освітньої діяльності (забезпечення можливості самоосвіти, саморозвитку, самовираження); можливість конструювати і організувати учбовий матеріал (обирати зміст, вид, форму); виявлення і оцінка способів самостійної учбової діяльності; введення метазнань, з виділенням загальнологічних і специфічних способів навчальної роботи; забезпечення контролю і оцінки як результату, так і безпосередньо освітнього процесу; забезпечення побудови, реалізації, рефлексії, оцінки навчання як суб'єктивної діяльності.

Науковиця ввела класифікацію моделей особистісно-орієнтованої освіти, умовно поділяючи їх на три основні напрямки: соціально-педагогічну; предметно-дидактичну; психологічну (Якиманская, 1996, с. 17). На її думку, особистісно зорієнтований підхід впроваджується через декілька основних понять, зокрема: різномірний аспект (орієнтація на різний рівень складності програмного матеріалу, доступного учню); диференціацію (виділення групи на основі зовнішнього поділу за знаннями, здібностями, типом освітнього закладу); індивідуальність – об'єднання дітей за однорідними групами (успішності, здатностям, соціальної або професійної спрямованості); вбачання у кожному унікальності, несхожості і неповторності.

Ідентичні позиції у площині психологічної науки відображені К.Роджерсом, який вважається засновником особистісно зорієнтованого підходу. У процесі пошуку шляхів, завдяки яким людина могла би жити у згоді зі своїм досвідом і бути самою собою, К. Роджерс обґрунтував свою концепцію, де ведучим мотивом поведінки людини виступає прагнення до актуалізації, зокрема, самоактуалізації. Він проголошував, що «усілякий досвід і усіляке переживання у житті індивіда або: а) символізується, сприймається і організовується певним чином в їх відношення до його самості, або б) ігнорується, якщо не сприймається як таке, що не має відношення до самості, або в) заперечується чи викривляється в символізації як несумісне зі структурою самості» (Роджерс, 1994, с. 51). У цьому

контексті науковцем виділені такі поняття як «Реальне Я» (система уявлень про себе, свої почуття, установки, цінності), «Ідеальне Я» (ким людина хотіла би бути, глибинні переживання, досвід), «Соціальне оточення» (норми, цінності, погляди, способи поведінки).

Вітчизняний психолог Г.Костюк, аналізуючи в своєму дослідженні спонукаючі фактори розвитку і саморозвитку людини, стверджує, що особистість розвивається у зв'язку з виникаючими в її житті внутрішніми протиріччями, обумовленими її відношенням до оточуючого середовища, своїми успіхами та невдачами, порушенням відчуття рівноваги. Однак, самі протиріччя ще не являються двигунами розвитку, і лише за умови інтеріоризації, вони стають джерелом проявів активності, спрямованої на їх усунення. Протиріччя вирішуються у діяльності та засобом діяльності, що призводить до утворення нових властивостей і якостей особистості (Костюк, 1988, с.123). Науковець також відмічає, що «створюючи нові умови свого життя шляхом свідомого впливу на об'єктивну дійсність, суб'єкт сам змінюється, формує нові якості своєї природи» (Костюк, 1988, с. 37). Учений наголошує, що при цьому людина не лише виявляє свої наявні сили та здібності, вона надає розвиток дрімаючим силам (потенційним), підкорює їх через практичну діяльність, через відношення до результатів. Таким чином, у процесі діяльності формується відношення людини до себе, відображаючи усвідомлення своїх дій, вчинків, оцінюючи і аналізуючи їх, випереджуючі мотиви, усвідомлюючи себе. Самосвідомість розглядається не як суб'єктивне, індивідуальне переживання і результат самоспостереження, воно постає результатом рефлексивних дій.

З огляду на це, рефлексивні дії як важлива складова установки, стратегії навчання, у ході якої студенти оволодівають засобами, які дозволяють на новому рівні здійснювати контроль і керівництво внутрішньою і зовнішньою діяльністю. У контексті мистецької роботи це може бути усвідомлений аналіз репетиційних моделей та співвідношення їх з контрольними зрізами, що дозволить швидко реагувати і підлаштовуватися до змін, фіксувати результати професійного зростання, виявляючи та поступово усуваючи причини власної нестабільності, більш детально аналізуючи припущені помилки та особистісне ставлення до них у процесі роботи, планувати корекцію виявлених відхилень, закріплювати і поширювати напрацьовані вдалі дії

(Козир, Федоришин, 2012). У цьому складному процесі необхідним є самоконтроль за усіма різновидами мистецької діяльності.

З цього приводу важливою є думка щодо необхідності знаходити розуміння себе з усіма нюансами, що стає можливим лише за умови здатності до адекватного самоконтролю. Підмічаючи складність цього прояву К.Роджерс зазначив, що коли індивід «сприймає і приймає в єдину узгоджену систему весь свій сенсорний і внутрішній досвід, він з необхідністю починає краще розуміти інших як самостійних індивідів» (Роджерс, 1994, с. 69). У результаті довготривалого накопичення практичного досвіду особистісно зорієнтованого підходу, який стосується прогнозування поведінки і впливу на неї, К. Роджерс відкрив основні умови у вигляді відношень, при створенні яких досягається найбільший ефект. Сьогодні ці умови успішно перенесені у педагогічну практику і набули статусу постулатів даного підходу, а саме:

- повне прийняття або безумовне позитивне ставлення до учня як до особистості (прийняття його індивідуальності як особливої, неповторної самості з усіма нюансами його проявів, безпосереднє ставлення до учнів та ситуацій як до даності);

- адекватне емпатичне розуміння почуттів учня і того смислу, який вони мають для нього;

- конгруентність викладача (природність, аутентичність, відповідність, здатність залишатися самим собою у роботі з учнями).

Створення таких сприятливих умов, за переконанням науковця, викликають таку поведінку людини, завдяки чому вона стає самостійнішою, менш ригідною, відкритішою до даних чуттєвого сприйняття, організованішою і цільнішою, більш схожою на обраний нею самою для себе ідеал. Тобто індивід починає керувати собою сам з метою досягнення самостійно обраних для себе цілей, що породжує різноманітні форми поведінки – самокерівництво, підвищену чутливість до реалій внутрішнього і зовнішнього світу, гнучкої і ефективної адаптації, посилення почуття відповідальності. Особистість, відкрита своїм переживанням і схильна до самостійності та самоусвідомлення, діє продумано і гармонічно, мисленнево направляючи свої вчинки на досягнення власних цілей (Роджерс, 1994).

Дублюючи, певним чином, деякі позиції особистісно зорієнтованого підходу К.Роджерса, у педагогічній сфері, Г.Касен висуває такі положення: особистість стає метою, суб'єктом, результатом,

критерієм оцінки ефективності усього освітнього процесу; у взаємовідносинах домінує суб'єкт-суб'єктна взаємодія, визнається рівноправність партнера, учасника педагогічного процесу, що уможливорює прояв його активності, ініціативності, творчості; учень, студент має знати процес розвитку і саморозвитку особистості, що передбачає необхідність формування знань, умінь, навичок самопізнання і саморозвитку для усвідомленого «включення» і «запуску» саморефлексії, самопроектування своєї діяльності (рефлексія виступає робочим інструментом розуму і охоплює процеси роздумів, самоспостереження, самовивчення, пізнання самого себе, свого внутрішнього світу, психічних якостей і станів, схильність до самоаналізу і самоконтролю) (Касен, Мынбаева, Садвакасова, 2013, с. 17-18].

Доречно підкреслити, що індивідуальність самоконтролю як особистісної якості обумовлена індивідуальністю змісту образів, що використовують в процесі самоконтролю, які набуваються і відточуються протягом всього життя, визначена в понятті стратегії як принципу вибору критеріїв для самоконтролю при формуванні і узгодженні образів, що в ньому використовуються. Така індивідуальність виявляється у значній увазі до своїх переживань у ході подій життя, а також зв'язку продуктивності образу поведінки й місця діяльності і його структурі з оцінкою контрольованості подій. Стратегія самоконтролю особистості передбачає «облік» ретроспективи і перспективи власного життя. Принципом стратегії самоконтролю особистості є вибірковість взаємозв'язку відношення до інших людей, ситуації, цінностей і власної життєдіяльності в цілому з відношенням до соціальних норм поведінки та практичної діяльності (Сластенин, 2002).

Загалом, доцільно зазначити, що можливість успішного використання музично-артистичного досвіду, особливо в галузі суміжних мистецтв, передбачає формування здатності до глибокого пізнання загальних законів художньої творчості, що впливає на удосконалення мистецької підготовки майбутніх фахівців. Інтеграційність процесів у мистецькій загальнохудожній освіті студентів факультетів мистецтв передбачається у напрямку застосування декількох видів мистецтв з метою ефективного впливу на емоційну сферу студентів, розвиток їх художньо-образного мислення.

Дотримання певної систематизованої послідовності у використанні кожного із різновидів мистецтв на фахових заняттях також актуалізує застосування інтеграційних підходів. Адже останні

розширюють межі впливу, якщо спираються на здатність студентів факультетів мистецтв до проведення художніх паралелей між різними видами мистецтва. Системно скомпоноване осягнення різновидів мистецтв у процесі музично-фахової підготовки студентів факультетів мистецтв забезпечує, певною мірою, компенсацію неповних знань і вмінь у галузі мистецької освіти.

У **висновках** доцільно зазначити, що особистісно зорієнтований напрям підготовки студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів до музично-ритмічної роботи з учнями є вкрай важливим у процесі формування власного музично-артистичного досвіду. Розглядаючи досвід як важливий, історично наскрізний елемент пізнавальної діяльності та одну із форм фіксації, збереження й передавання знань у процесі комунікації нами виокремлено соціальний аспект даного феномена, що вкладається в поняття «досвіду як буття людини», яке трактується як здатність особистості адаптуватися до змінних умов життя, що визначає способи її життєдіяльності, соціальний статус, ціннісне ставлення до себе та інших тощо. Тому музично-артистичний досвід майбутніх учителів музики та хореографії ми розуміємо як узагальнену професійну якість особистості, що формується у процесі музично-хореографічної діяльності. У змісті зазначеної якості нами розглянуто комплексну систему художньо-естетичних і музично-теоретичних знань, професійних музично-артистичних та хореографічних умінь і навичок, які стають індикаторами формування інтегрованого комплексу музично-хореографічних компетентностей, сформованість яких дозволить вчителю музики і хореографії успішно здійснювати свою професійну діяльність.

ЛІТЕРАТУРА

- Авдієвський, А. Т. (1996). Формування особистості на ґрунті національно-культурного відродження. *Мистецтво у школі*, 1, 80-83 (Avdievskiy, A. T. (1996). Formation of personality on the basis of national and cultural revival. *Art at school*, 1, 80-83).
- Андрущенко, В. П., Лутай, В. С. (2004). Про концептуальні засади філософії освіти. *Нова парадигма*, 36, 8-20 (Andrushchenko, V. P., Lutai, V. S. (2004). On the conceptual foundations of the philosophy of education. *New Paradigm*, 36, 8-20).
- Афанасьєв, Ю. Л. (1990). *Соціально-культурний потенціал художньої діяльності*. Л.: Світ (Afanasiev, Yu. L. (1990). *Socio-cultural potential of artistic activity*. L.: Svit).
- Бех, І. Д. (2018). *Особистість на шляху до духовних цінностей*. Київ-Чернівці: «Букрек» (Beh, I. D. (2018). *Personality on the Path to Spiritual Values*. Kyiv-Chernivtsi: «Bukrek»).
- Вітвицька, С. С. (2015). Аксиологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя. *Креативна педагогіка*, 10, 63-67 (Vitvytska, S. S. (2015). Axiological

- approach to the education of the personality of the future teacher. *Creative pedagogy. Scientific method*, 10, 63-67).
- Havrilova, L., Kozyr, A., Ishutina, O., Khvashchevska, O. & Chuhai, S. (2020). Analysis and Interpretation of Yuri Chugunov's Suite of Moods for Saxophone and Piano. *OPUS – ANPPOM's Eletronic Journal*, 26, No 1.
- Гончаренко, С. У. (2011). *Український педагогічний енциклопедичний словник*. Рівне: Волинські обереги (Goncharenko, S. U. (2011). *Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary*. Rivne: Volyn amulets).
- Зязюн, І. А., Сагач, Г. М. (1997). *Краса педагогічної дії: навч. посіб. для вчителів, аспірант., студ. К.: Українсько-фінський ін-т менеджменту і бізнесу (Zyazyun, I. A., Sagach, G. M. (1997). *The beauty of pedagogical action*. K.: Ukrainian-Finnish Institute of Management and Business).*
- Касен, Г. А., Мынбаева, А. К., Садвакасова, З. М. (2013). Личностно-ориентированный, проектный и проблемно-ориентированный подходы в обучении: методические рекомендации. Алматы: Казак університеті (Kasen, G. A., Mynbaeva, A. K., Sadvakasova, Z. M. (2013). *Person-oriented, project-oriented and problem-oriented approaches in education: methodical recommendations*. Almaty: Kazak University).
- Kozyr, A., Labunets, V., Pankiv, L., Liming, W., Geyang, Zh. (2020). Methodological Aspects of Modernization of Professional Training of Future Music Teachers. *Utopia y Praxis Latinoamericana. Revista Internacional de Filosofia y Teoria Social. Universidad del Zulia-Venezuela*, 25, 370-377.
- Козир, А. В. (2008). *Професійна майстерність учителів музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти: монографія*. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова (Kozyr, A. V. (2008). *Professionalism of Music Teachers: Theory and Practice of Formation in the System of Bagatory Education*. K.: Type of NPU imene M. P. Dragomanov).
- Козир, А. В., Федоришин, В. І. (2012). *Вступ до акмеології мистецької освіти: навч.-методич. посіб. К.: Вид-во НПУ ун-т імені М. П. Драгоманова (Kozyr, A. V., Fedoryshyn, V. I. (2012). *Introduction to acmeology of art education: educational and methodological*. K.: Department of the NPU, M. P. Dragomanov University).*
- Костюк, Г. С. (1988). *Избранные психологические труды*. М.: Педагогика (Kostyuk, G. S. (1988). *Selected psychological works*. M.: Pedagogy).
- Орлов, В. Ф. (2003). *Професійне становлення вчителів мистецьких дисциплін: теорія і технологія: монографія*. К.: Наукова думка (Orlov, V. F. (2003). *Professional development of teachers of art disciplines: theory and technology*. K.: Scientific opinion).
- Петровский, В. А. (1996). *Личность в психологии: парадигма субъектности*. Ростов н/Д: Феникс (Petrovsky, V. A. (1996). *Personality in psychology: paradigm of subcontracting*. Rostov N/D: Phenix).
- Роджерс, К. Р. (1994). *Взгляд на психотерапию. Становление человека*. М.: Прогресс (Rogers, K. R. (1994). *A Look at Psychotherapy. Becoming a person*. Society. M.: Progress).
- Рудницька, О. П. (2005). *Педагогіка загальна та мистецька: навчальний посібник*. Тернопіль: Навчальна книга Богдан (Rudnytska, O. P. (2005). *General and artistic pedagogy: a textbook*. Ternopil: Textbook Bogdan).
- Сластенин, В. А. и др. (2002). *Педагогика*. М.: Издательский центр «Академия» (Slastenin, V. A. (2002). *Pedagogy*. M.: Publishing center "Akademiya").

Юцевич, Ю. Є. (2003). *Музика*. Словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга Богдан (Yutsevich, Yu. E. (2003). *Music. Dictionary-reference*. Ternopil: Educational book Bohdan).

Якиманская, И. С. (1996). *Личностно-ориентированное обучение в современной школе*. М.: Сентябрь (Yakimanskaya, I. S. (1996). *Personality-oriented education in a modern school*. М.: September).

SUMMARY

Liu Shaohui. Personal oriented aspect of the formation of musical and artistic experience of students of faculties of arts.

The article presents a personally oriented direction of training students of art faculties of pedagogical universities for musical and rhythmic work with students, in the process of which they acquire their own musical and artistic experience. The personally oriented direction of training future teachers of music and choreography is successfully carried out under the conditions of full acceptance of a positive attitude towards the student as an individual (acceptance of his individuality as a special, unique self with all the nuances of manifestations, attitude towards students and the situation as a given); adequate empathetic understanding of the student's feelings and the meaning they have for him; manifestation of the teacher's congruence, which includes naturalness, authenticity, conformity, the ability to remain oneself in working with students.

The importance of self-control as a personal quality of the future specialist is highlighted, which is due to an individual approach to the perception of artistic images of artistic works, which is acquired and honed throughout life. The strategy of self-control of the individual involves prospective planning of professional activities, as well as the selectivity of the relationship to other people, the situation, values, and one's own life. In general, the integrative combination of motivational, competent and creative and performing abilities of students of the faculties of arts allows to create the necessary framework for the formation of their musical and artistic experience.

Key words: *preparation of students of art faculties, personally oriented direction, musical and artistic experience, self-control, congruence of the teacher.*